

10 gr.

ABC

10 gr.

WNOY CODNIENN ZE I

Nr. 283

Warszawa, czwartek 22 września 1938 r.

Rok XIII

Pod naciskiem mocarstw zachodnich Rząd praski gotów skapitulować Naród czeski przeciw ustępstwom

PRAGA, 21. 9. (tel. wł.). Dawno już mury starego Hradczyna nie były świadkiem tak dramatycznych zdarzeń, jak w nocy z wtorku na środę.

O 2.15 W NOCY
O godzinie 2.15 nad ranem zaczęły przed podjazd dwie wspinały limuzyny, będące własnością poselstwa brytyjskiego i francuskiego. Samochodami tymi przybyli na polecenie swych rządów posłowie Anglii Newton i Francji Delacroix, by raz jeszcze wywrzeć nacisk na prezydenta

Benesza i rząd czeski i skłonić go do przyjęcia planu londyńskiego. Nocna audycja przeciągnęła się do godz. 3 min. 30. Bezpośrednio po tym prezydent Benesz, nie bacząc na niezwykłą godzinę, zwołał na naradę komitet polityczny Rady Ministrów, który obradował do g. 6-ej nad ranem. Następnie obrady przeniosły się do Prezydium Rady Ministrów i toczyły się już w pełnym składzie gabinetu. Posiedzenie Rady Ministrów zakończyło się o godz. 8.30.

Praga ustępuje?

Z RANA OBIEGAŁY MIASTO POGŁOSKI ŻE W WYNIKU NOCNEGO DEMARCHE RZĄDÓW ANGIELSKIEGO I FRANCUSKIEGO RZĄD CZESKI ZDECYDOWAŁ SIĘ NA KAPITULACJĘ I PRZEDŁOŻYŁ KOMITETOWI 20-TU DO APROBATY DRUGĄ NOTĘ DO FRANCJI I ANGLII, WYRAŻAJĄCĄ ZGODĘ NA PRZYJĘCIE PLANU LONDYŃSKIEGO.

PRAGA, 21. 9. Posiedzenie komitetu przewodniczących koalicyjnych stronnictw parlamentarnych zakończyło się wkrótce po godz. 12-ej. Jeszcze o godz. 11.30 czeska agencja telegraficzna ogłosiła następujący komunikat:

„Urzędowo donoszą, że nota zawierająca odpowiedź rządu czechosłowackiego na demarche przedstawicieli dyplomatycznych Francji i Anglii w Pradze dotychczas nie została doręczona. Doręczenie noty nie mogło nastąpić, ponieważ obrady rządu nie zostały dotychczas zakończone”.

Zaznaczyć należy, że komunikat powyższy stanowi zaprzeczenie przedwczesnych doniesień agencji Havasa.

Ostateczna odpowiedź rządu czechosłowackiego zakomunikowana będzie Anglii i Francji w drodze dyplomatycznej, zaś na użytek wewnętrzny ogłoszony zostanie komunikat, który utrzymany będzie niewątpliwie w tonie wysoce patetycznym. W ko-

munikacie tym, który ukaże się prawdopodobnie już w najbliższych godzinach, rząd wskaże niewątpliwie, że ustępuje pod groźbą przemocy i pod naciskiem swych dotychczasowych sprzymierzeńców.

Wojowniczy nastrój ulicy

PRAGA, 21. 9. Mimo, iż wiadomości, przenikające do kół dziennikarskich, zdają się wskazywać na ustępliwe stanowisko rządu, w

nastrojach opinii publicznej i w prasie czeskiej nadal utrzymuje się ton zdecydowanie wrogi wszel-

Nowe demarche na Hradczynie Nacisk brytyjsko-francuski

PRAGA, 21.9. W ciągu dzisiejszego popołudnia oczekiwana jest nowa wspólna demarche posłów Wielkiej Brytanii i Francji u prezydenta Benesa.

Demarche ta pozostawałaby niewątpliwie w związku z wiadomościami o budzącej się wśród społeczeństwa czeskiego reakcji przeciwko ustępliwemu stanowisku rządu.

Posłowie angielski i francuski starać się będą wywrzeć zdecy-

skim projektem podziałów kraju i opowiadający się nadal za obroną terytorium republiki.

dowany nacisk na rząd czechosłowacki, celem przyjęcia propozycji londyńskich, ostrzegając, że w przeciwnym razie Czechosłowacja nie będzie mogła liczyć na pomoc mocarstw zachodnich.

Na przyjęcie Chamberlaina

GODESBERG, 21. 9. W małym miasteczku nadreńskim Godesberg przygotowane już wszy-

stko na przybycie Chamberlaina. Dworzec przybrano chorągwiąmi i girlandami kwieciami. Z wysokich masztów powiewają chorągwie o barwach Rzeszy i Brytyjskich. Goście brytyjscy — premier Chamberlain ze żoną i ambasador Henderson zamieszkają w hotelu na Petersberg, skąd rozciąga się widok na dolinę Renu aż po katedrę kolońską. Kanclerz Hitler przybędzie do Godesberg w czwartek przed południem w towarzystwie min. Ribbentropa i gen. Keitla i zamieszka w hotelu reńskim, gdzie odbędzie się również spotkanie z premierem brytyjskim.

Szczury uciekają
MONACHIUM, 21. 9. W ciągu

ostatnich dwóch dni zauważono na lotnisku Oberwiesefeld pod Monachium ożywiony ruch pasażerski na linii Praga-Zurych. Opuścza Czechy, udając się do Szwajcarii, liczni przemysłowcy i finansisci przeważnie żydzi z rodzinami, przy czym wywożą znaczne sumy pieniężne.

STANOWISKO PRASY FRANCUSKIEJ

PARYŻ, 21. 9. Omawiając ostatni rozwój wypadków, organ radykalno-socjalistyczny „La République” ostrzega przed mniemaniami, iż w razie wykrętnych odpowiedzi rządu czeskiego, Francja i Anglia mogłyby zrewiduować swoje stanowisko w sprawie czeskiej. „Matin” wskazuje na żądania wysuwane przez Polskę i Węgry odnośnie swych mniejszości zamieszkujących terytorium Czechosłowacji.

Zarządzenie polskich władz wojskowych

Częściowe zatrzymanie starszego rocznika i rezerwistów

NA PODSTAWIE ZARZĄDZENIA POLSKICH WŁADZ WOJSKOWYCH ZATRZYMANO W NIEKTÓRYCH ODDZIAŁACH STARSZY RO-

CZNIK ORAZ POWOŁANYCH NA ĆWICZENIA REZERWISTÓW.

Watykan wobec wypadków Modły w klasztorach rzymskich o zachowanie pokoju

MIASTO WATYKAŃSKIE, 21.9. Watykan z najwyższym zainteresowaniem śledzi rozwój wypadków politycznych w Europie. Papieski sekretariat stanu co-

dziennie jest informowany przez nuncjaturę w Pradze o sytuacji w Czechosłowacji. Kardynał Pacelli szczególnie często udaje się w tych dniach do Castel Gandolfo z raportami do Papieża.

Ojciec św. zalecił wszystkim klasztorom rzymskim żarliwie modły o uproszenie u Stwórcy pokoju na świecie i o odwrócenie grożących temu pokojowi niebezpieczeństw.

Chociaż koła watykańskie jak dotychczas nie ogłosiły żadnego oficjalnego oświadczenia w sprawie zatargu o Sudety, osoby dobrze poinformowane twierdzą, że w kołach tych daje się ostatnio zauważyć bardziej optymistyczny nastrój oraz nadzieję, iż konflikt niemiecko-czechosłowacki da się załatwić na drodze pokojowej.

Większość akredytowanych przy Stolicy Apostolskiej członków korpusu dyplomatycznego, którzy zazwyczaj w tej porze roku wyjeżdżają na urlopy, pozostała na swych placówkach. Powołując uwagę zwraca fakt, że przedstawiciel Francji przy Watykanie, Charles Lerroux, nie wyjechał. Ambasador Lerroux, jak wiadomo, przez 10 lat piastował godność posła francuskiego w Pradze. Jest on doskonale obznajomiony ze stosunkami czechosłowackimi.

(Dalszy ciąg na str. 6-ej).

Samemu można to stwierdzić.
Łatwe rozpadanie się w wodzie jest charakterystyczną cechą tabletek Aspirin. Połknięte w wodzie drobne cząsteczki Aspirin nie obciążają żołądka. Stąd pochodzi doskonałe znoszenie przez organizm.

TABLETEK ASPIRIN
WYRABIANYCH W STAROGARDZIE

W interesie zdrowia PT Czytelników — poniższe ogłoszenie polecamy ich łaskawej uwadze.

„Równi z równymi”

Deklaracja OZN ogłoszona po wyborach, zawiera wezwanie do innych ugrupowań politycznych, do porozumienia i zgody, przy czym OZN zaznacza, że zgoda ta powinna na stać się zasadą jako równi z równymi. Ten dodatek mógłby być dosyć charakterystyczny, gdyż w dotychczasowych oświadczeniach „Ozonu” przebiły stałe akcenty, zmierzające do podporządkowania innych grup OZN. Teraz dopiero wysunięty został akcent „jako równi z równymi”.

Oczywiście takie postawienie sprawy wyłącza porozumienie i zgodę, polegającą na wstąpieniu do „Ozonu”, gdyż oznaczałoby to podporządkowanie „Ozonowi”, nie zaś porozumienie na zasadach równości. Wzywając zaś do wstępowania do „Ozonu”, charakteryzowało dotychczasową jego działalność.

Zasada równości, ogłoszona

przez OZN, pozostaje — jak dotąd — w sferze słów. Słowa zaś na giełdzie politycznej w Polsce nie cieszą się zbyt wysokim kursem. Wysoki kurs mają w obecnej sytuacji tylko czyny i fakty.

OZN jest organizacją polityczną bardzo bliską sferom decydującym. Sam on chętnie powołuje się na to, że jest wyrazem politycznym tych sfer. Dlatego też może wywierać duży wpływ nie tylko na słowa w Polsce, ale i na czyny i fakty.

W obecnych warunkach nie może być mowy o porozumieniu OZN z ugrupowaniami opozycyjnymi na zasadach równości po prostu dlatego, że przeczy temu stan faktyczny w Polsce. Porozumienie takie mogłoby nastąpić wtedy, gdyby istniały stosunki, w których partnerzy mają podobny zakres swobody działania. Porozumienie człowieka ze skre-

wanymi rękoma z tym, który ma ręce wolne, nie jest porozumieniem na zasadach równości. Krokiem przedwstępnym musi być tu rozwiązanie rąk temu, któremu je skrepowano.

Przypatrzmy się teraz, jaki zakres swobody ma OZN i jaki zakres mają ugrupowania opozycyjne. Weźmy możliwość odhywania zebrań, stosunek do prasy, do uroczystości urządzanych przez poszczególne ugrupowania polityczne i wtedy przekonamy się, że zasada równości ogranicza się dziś tylko do słów.

A wreszcie zastanówmy się nad aktualniejszym zagadnieniem polityki wewnętrznej — nad wyborami. Z jednej strony mamy OZN, rozporządzający w kolegiach wyborczych ogromną ilością własnych przedstawicieli, oraz ludzi, którzy się z OZN-em będą liczyć, a z drugiej strony mamy ugrupowania opozycyjne, któ-

re niemal nie mają swoich przedstawicieli, a w każdym razie ilość ich jest tam tak nieznaczna, że nie mogą zgłosić swoich kandydatów do wyborów sejmowych. Stan taki nie odzwierciedla bynajmniej opinii kraju. „OZN” może tu odpowiedzieć, że swoimi głosami gotów będzie wystawić kandydatów opozycyjnych. Ale w tym wypadku współdziałanie „Ozonu” i grup opozycyjnych nie następowałoby na zasadach równości, a wiadomo przecież, że łaska pańska na pstrym koniu jedzie. Jeśli słowa o równości w deklaracji OZN nie były tylko słowami, to OZN niewątpliwie miałby możliwość postarania się o to, by i przy wyborach współdziałanie, a może współzawodnicstwo odbywało się na zasadach równych.

Dziś słowa, choćby nawet nowe, nie zachęcają nikogo. Po inflacji słów, wartość mają tylko czyny...
J. K.

Co raz bliżej Hankou

SZANGHAI, 21. 9. Północna kolumna armii japońskiej w Chinach środkowych dotarła na obszarze, położonym na północ od łańcucha górskiego Tatieh do miejscowości Loszan. Oddziały te znajdują się już więc w odległości 50 km na wschód od linii kolejowej Hankou — Pekin.

Inne oddziały tej samej grupy operacyjnej zajęły na południowy wschód od Loszan miejscowości Kungszan i Szauo.

Słonecznie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody w dniu 22 bm: pogoda słoneczna, ciepła i cicha.